

ISSN 1563-0223

Индекс 75878; 25878

АЛЬ-ФАРАБИ

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҮЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТИ

ҚазҰУ ХАБАРШЫСЫ

Филология сериясы

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени АЛЬ-ФАРАБИ

ВЕСТНИК КазНУ

Серия филологическая

AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY

KazNU BULLETIN

Philology series

№5 (163)

Алматы

«Қазақ университеті»
2016

Dzhalamova Zh.,
Joldasbekova B.

**Author's consciousness in
the poem «The black Arab»
(*«Черниyarab») of M.M. Prishvin***

Бекетова Т. Н. Краткое содержание
и анализ пьесы М. Пришвина «Черниyarab»
(«Черный араб»). // Журнал «Азербайджан»
Министерства культуры Азербайджана.
Министерство культуры Азербайджана
и Азербайджанский институт науки и культуры.
Министерство культуры Азербайджана
и Азербайджанский институт науки и культуры.
Издательство Азербайджанской Республики.
Издано в Баку. Азербайджан.
2014 год.

Джаламова Ж.Б.,
Жолдасбекова Б.Ө.

**М.М. Пришвиннің
«Черный араб» поэмасындағы
авторлық тәнім**

The article shows the relationship between the real person and the image of the author in a creation of literature. Especially, it reveals importantly autobiographical literature, where the author and protagonist as close as possible to one another, but in most cases are not identical. While analyzing the poem, it occurs the problem of genre specification and ratio of the author and the hero of «Black Arab». The poem constructed on the autobiographical basis, it has two narrative plans – the plan of the present (at this level the narrator acts) and the past (where the narrative is reconstructed on author's own «»). Thus, it was analyzed that the author did not copy the mirror reflection of his personality. It seems that he grasped his biography and did not copy the reality directly, but creatively transforms it. Moreover, in this paper it identifies the most important dominant of the author's consciousness :monologics, «right-evaluative point of view» (by B. Corman), passeism and phenomenological nature of the narrative.

Key words: image of the author, the autobiographical hero, the subject and the object images, monologics, right-evaluative point of view, passeism, phenomenological nature of the narrative.

Мақалада әдеби шығармадағы автор образы мен шынының тұлғанын, арақатынасы мәселе қарастырылады. Осы мәселе, әсіресе, автобиографиялық әдебиетте айқын аңғарылады, онда автор мен қаһарман бір-біріне тым жақын, бірақ көп жағдайда бірдей емес. Жанрлық қасиеттері мәселелері және автор мен қаһарман арақатынасы М.М. Пришвиннің «Черный араб» поэмасын талдау барысында айқындалады. Позма автобиографиялық негізде күрілған, шығармада екі баяндау жоспары бар, олар – осы шақтың жоспары (бұл деңгейде баяндаушы, мәтін авторы сейлейді) және өткен шақ та (авторлық жады арқылы онделген өзіндік «мен»). Осылайша, шығармада субъекттің екіге болінгендей көрсетеді. Бір жағынан, бұл автордың өткен шақтагы өзінен алшактауы анық көрсетеді. Екінші жағынан, көбінде автобиографиялық шығарма автор мен қаһарманның сыйкес келуін қарастырады. Автор өз қаһарманың өзінің өмірбаянымен, тағдырымен, мінезімен толькытырған.

Түйін сөздер: автор образы, автобиографиялық қаһарман, бейнелеудің субъектісі мен объектісі, монологтылық, тұра бағалау түргысындағы көзқарас, пассеистілік, баяндаудың феноменологиялық табигаты.

Джаламова Ж.Б.,
Джолдасбекова Б.У.

**Авторское сознание в поэме
М.М. Пришвина «Черный араб»**

В статье рассматривается вопрос о соотношении реальной личности и образа автора в литературном произведении. Особенно актуально это проявляется в автобиографической литературе, где автор и герой максимально приближены друг другу, но в большинстве случаев не идентичны. Проблема жанровой специфики и соотношения автора и героя обнаруживается при анализе поэмы М.М. Пришвина «Черный араб». Поэма построена на автобиографической основе, в ней есть два повествовательных плана – план настоящего (на этом уровне действует повествователь, автор текста) и прошлого (реконструируемый авторской памятью собственного «я»). При анализе было выявлено, что в автобиографическом герое автор не отражает зеркально, а скорее осмысляет свою биографию, не копирует реальность прямо, а творчески преображает ее. Кроме того, были выявлены важнейшие доминанты авторского сознания: монологичность, «прямо-оценочная точка зрения» (по Б. Корману), пассеистичность, феноменологическая природа повествования.

Ключевые слова: образ автора, автобиографический герой, субъект и объект изображения, монологичность, прямо-оценочная точка зрения, пассеистичность, феноменологическая природа повествования.